

Jaarverslag 2016

Inhoud

Inhoud	2
Inleiding	3
1. De dienstverlening van het NMI.....	4
De taak van het NMI.....	4
Doelgroep en dienstverlening NMI	4
Aanvragen remigratie-uitkering	5
Groepsvoorlichting	5
Reeds geremigreerden	5
Vluchtelingen en asielgerechtigden	5
2. Beleid en organisatie van de dienstverlening	6
Relatiebeheer	6
Communicatiemiddelen	6
Externe samenwerking.....	6
Spreekuurlocaties NMI.....	6

Colofon

Jaarverslag van het Nederlands Migratie Instituut (NMI)
Catharijnesingel 50, Utrecht
Postbus 19215
3501 DE Utrecht
(030) 234 29 36
nmi@nmigratie.nl
www.nmigratie.nl

© september 2017 – Nederlands Migratie Instituut
Alle rechten zijn voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden gebruikt zonder voorafgaande toestemming van het NMI.

Inleiding

Deze rapportage doet verslag van de voorlichtings-, advies- en begeleidingsactiviteiten van het Nederlands Migratie Instituut (NMI) in 2016. Het is de eerste rapportage van activiteiten die verricht zijn onder de nieuwe dienstverleningsovereenkomst tussen het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en het NMI. Deze overeenkomst bestrijkt de periode van 2016 tot 2021 met een optie van twee keer twee jaar en vervat een gewijzigde opdracht aan het NMI: naast de uitvoering van de kerntaak, dient invulling te worden gegeven aan het overeengekomen scenario waarin samenwerking, overdracht en borging centraal staan.

Het scenario kent twee onderdelen:

- A. Aanpassing van de (werk)organisatie aan een afnemende en veranderde vraag.
- B. Overdracht en borging van de specifieke expertise van het NMI rond remigratie, de Remigratiewet en aanverwante regelingen.

In 2015 is, met het oog op de gewijzigde opdracht, het proces van professionalisering van de dienstverlening en flexibilisering van de werkorganisatie gestart. In 2016 heeft dit proces verder zijn beslag gekregen. Er is een kwaliteitslag ingevoerd, waardoor het accent van de dienstverlening is verschoven van puur registratie van de productie naar registratie van de aard van de dienstverlening. Het registratiesysteem voor cliënten is verfijnder ingericht en geeft informatie en inzicht welke stappen (intake of uitgebreide begeleiding) in de dienstverlening worden gezet. NMI-consulenten hebben zich verder ontwikkeld middels trainingen. Ook is een kwaliteitslag doorgevoerd in de communicatiemiddelen. In 2016 is gestart met de vernieuwde website en in 2017 wordt dit gelanceerd.

Met het adviseren over de remigratie-uitkering en aanverwante onderwerpen geeft het NMI op maat ondersteuning aan een zeer gevarieerde doelgroep, inclusief het beantwoorden van vragen uit het land van herkomst.

In het kader van de overdracht en borging (tweede deel van bovengenoemd scenario) van de specifieke kennis van het NMI is een verkenning gestart. Doel is informatievoorziening over de dienstverlening van het NMI aan maatschappelijke partners (professionals van gemeenten en maatschappelijke dienstverleners) en waar mogelijk samenwerking met deze partners teneinde functionele integratie van de dienstverlening te realiseren.

1. De dienstverlening van het NMI

De taak van het NMI

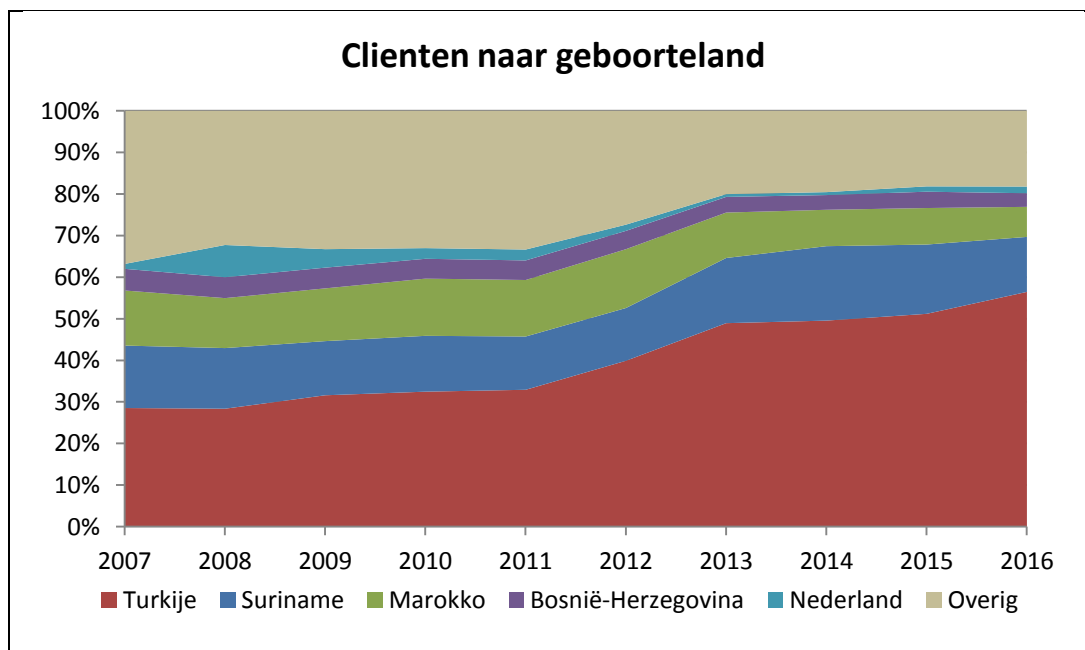
Het NMI geeft samenhangende informatie, advies en begeleiding aan migranten en erkende vluchtelingen die in het kader van de Remigratiewet willen terugkeren naar het land van herkomst. De onafhankelijkheid van de organisatie onderstreept de objectiviteit van de te geven voorlichting. De dienstverlening is kosteloos. Uiteraard draagt dit sterk bij aan de toegankelijkheid van de dienstverlening voor de doorgaans weinig draagkrachtige potentiële cliënten.

Het NMI biedt verschillende diensten aan¹:

- individuele informatie over remigratie en remigratie gerelateerde onderwerpen
- begeleiding bij remigratie
- algemene publieksvoorlichting
- voorlichting aan groepen migranten
- voorlichting aan groepen intermediairs en partners in de gemeentelijke en maatschappelijke dienstverlening (sinds 2016)

Doelgroep en dienstverlening NMI

Het totaal aantal cliënten dat in 2016 is geholpen is 6.582. In onderstaande grafiek zijn de verhoudingen geschetst van de vijf meest voorkomende nationaliteiten en overige nationaliteiten (waaronder Zuid-Europeanen, Irak, Iran, vluchtelingen en asielgerechtigden, etc.)². Het aandeel van cliënten met een Turkse achtergrond is verder gestegen van 51% in 2015 naar 56% in 2016.

¹ Zie voor een volledig overzicht, onze vernieuwde site: nmigratie.nl.

² De categorie Nederland bestaat uit cliënten die geboren zijn in Nederland en maar één nationaliteit hebben – veelal Surinaamse cliënten.

Aanvragen remigratie-uitkering

Zoals uit onderstaande tabel blijkt is het aantal aanvragen voor de remigratievoorziening gedaald in 2016. Het betreft 350 aanvragen, waarvan 196 begeleid door het NMI. Oorzaken voor de daling:

- In 2014 zijn veel personen vertrokken met behulp van de basisvoorziening³ en aangezien deze personen een jaar hadden om te vertrekken, was er een groot na-ijleffect in 2015;
- Daarmee samenhangend geldt dat de basisvoorziening aantrekkelijk was voor gezinnen. Het NMI signaleert dat in 2016 relatief vaker een alleenstaande of één partner (vooral bij mannen is dit het geval) wil remigreren en dus minder gezinnen met kinderen.

	Aanvragen remigratie-uitkering		
	Totaal (bron: SVB)	Begeleid door NMI	
		Aantal	%
2015	427	231	54%
2016	350	196	56%

Het NMI geeft samenhangende informatie aan mannen én vrouwen over de remigratie-uitkering en aanverwante regelingen (waaronder het exporterende van sociale uitkeringen). Uit CBS-cijfers blijkt in de periode januari 2014 t/m mei 2017 een toename van het aantal AOW'ers in Turkije, Suriname en Marokko. Ervaring leert dat een deel van deze personen, voorafgaand aan remigratie en daarna, ook het NMI benaderen en mogelijk leidt dit tot hogere instroom bij het NMI.

Groepsvoorlichting

In 2016 waren er 103 bijeenkomsten, waarvan 42 aan cliënten met een Surinaamse achtergrond, 38 met een Turkse achtergrond en 7 aan cliënten met een Marokkaanse achtergrond. Er werd 12 maal voorlichting gegeven aan professionals van een stadsloket of maatschappelijke organisatie.

Reeds geremigreerden

In 2016 hebben 2.005 contacten plaatsgevonden met reeds geremigreerden, in 2014 was dit nog 1.454. De stijging is het gevolg van het hoge vertrekaantal in 2014. Destijds bood de Remigratiewet ruimere voorzieningen voor vertrek en remigranten die hiervan gebruik maakten, zoeken nu contact met het NMI. Ruim driekwart van de vragen van reeds geremigreerden komt uit Turkije.

Vluchtelingen en asielgerechtigden

Na de daling in 2015 van het aantal vluchtelingen en asielgerechtigden⁴, waarschijnlijk als gevolg van het afschaffen van doormigratie uit de Remigratiewet in 2014, is het aantal gedaald van 308 in 2015 naar 209 in 2016. Het NMI adviseert vluchtelingen die gebruik kunnen maken van de remigratie-uitkering. Daarnaast adviseert het NMI vluchtelingen die recentelijk naar Nederland zijn gekomen en

³ Met deze voorziening werden de reis- en verhuiskosten én de hervestigingkosten vergoed. Indien de voorziening werd gecombineerd met de remigratie-uitkering werden alleen de reis- en verblijfskosten vergoed.

⁴ Vluchtelingen en asielgerechtigden bezitten beide verblijfsdocumenten en vallen onder de Remigratiewet, er zitten alleen marginale verschillen in de toelatingsprocedure die ze hebben doorlopen.

de weg naar het NMI weten te vinden. Voor deze ‘nieuwe’ vluchtelingen vervult het NMI een intermediaire, signalerende functie naar overheid en maatschappelijke organisaties.

2. Beleid en organisatie van de dienstverlening

Relatiebeheer

Het NMI heeft in 2016 zich geprofileerd bij diverse professionele organisaties en verkend op welke nieuwe terreinen samenwerking mogelijk is. Daartoe werd contact gezocht met maatschappelijke organisaties, gemeentelijke loketten, ontmoetingscentra en cliëntorganisaties (en koepelorganisaties daarvan). In 2016 vonden 217 van dergelijke contacten en activiteiten plaats.

Communicatiemiddelen

Publieksvoorlichting geeft het NMI met de website, brochures en via media. In 2016 is gestart met de vernieuwing van de site, om een kernwaarde van het NMI – laagdrempeligheid en meertaligheid – tot uitdrukking te brengen. In 2017 komt er een app, met een test om te onderzoeken of je in aanmerking komt voor de remigratie-uitkering en wordt de meertaligheid van de site gerealiseerd.

Externe samenwerking

Er is veelvuldig contact geweest met de Sociale Verzekeringsbank, het UWV, het CAK, de IND en de Belastingdienst. Ook wordt samengewerkt met diverse consulaten, waaronder het Surinaamse en Turkse consulaat en is er contact met diverse ministeries (SZW, VenJ, BuZa).

Spreekuurlocaties NMI

In onderstaande grafiek zijn alle steden opgenomen met NMI-locaties. In de afgelopen jaren is steeds meer ‘outreaching’ gewerkt: er wordt gebruik gemaakt van de faciliteiten van maatschappelijke dienstverleners zoals een gemeentelijk/ sociaal stadsloket of een wijkcentrum. Dit maakt de dienstverlening van het NMI toegankelijker en legt een basis voor functionele integratie, aangezien het NMI en voornoemde organisaties dezelfde doelgroep bedienen. Het NMI heeft op diverse plaatsen flexibele spreekuren, waardoor de organisatie in alle provincies bereikbaar is.

